

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KONTROLIERIUS

PAŽYMA DĖL A MOKYKLOS DIREKTORIAUS X SKUNDO PRIEŠ ALYTAUS MIESTO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJĄ

2019 m. liepos 17 d. Nr. 4D-2019/2- 282
Vilnius

SKUNDO ESMĖ

1. Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierė gavo A mokyklos direktoriaus X (toliau vadinama – Pareiškėjas) skundą (toliau vadinama – Skundas) dėl Alytaus miesto savivaldybės administracijos (toliau vadinama – Savivaldybė) pareigūnų veiksmų (neveikimo), galimai netinkamai išnagrinėjus kreipimąsi dėl automobilių stovėjimo ribojimo servituto teise mokyklos bendruomenės naudojamoje aikštelėje.

2. Skunde nurodoma:

2.1. „2019 m. sausio 23 d. kreipėmės į merą Vytautą Grigaravičių [*buvusį*] ir Savivaldybės administracijos direktorių Vytautą Jastremską [*buvusį*] prašydami išnagrinėti, ar nebuvo pažeistas Savivaldybės Saugaus eismo komisijos [*toliau vadinama ir – Komisija*] darbo organizavimo bei veiklos procedūros, ir panaikinti priimtą sprendimą dėl leidimo pastatyti kelio ženklą Nr. 540 „Zona, kurioje draudžiama stovėti“ [*toliau vadinama – Kelio ženklas*]. Mūsų nuomone, priimtas neteisėtas sprendimas pažeidžia A mokyklos bendruomenės naudojimosi servitutine aikšte teisę“ (šios ir kitų citatų kalba netaisyta);

2.2. „[...] Komisijos, priėmusios mums nepalankų sprendimą, veikloje buvo padaryti šie procesiniai pažeidimai:

1. [duomenys neskelbtini]

2. [...]. Apie sprendimą A mokykla [*toliau vadinama – A mokykla*] nebuvo informuota, nors naudojimosi minėta aikšte ji turi servituto teisę. Tiesiog radome pastatytą Kelio ženklą, ribojantį stovėjimą aikštelėje.

3. Komisijos, kuri priima sprendimus dėl prašymų, posėdžiai organizuojami surinkus pakankamą prašymų skaičių, vidutiniškai kartą per mėnesį. Skubiais atvejais inicijuojami šios komisijos posėdžiai atskiriems prašymams nagrinėti. Klausimas buvo nagrinėtas skubos tvarka. [...]“;

2.3. „Nors kreipėmės į merą [...] ir Savivaldybės administracijos direktorių [...], 2019 m. vasario 15 d. gavome raštą [...] parengtą Miesto ūkio skyriaus vedėjos Palmiros Račkauskienės, kuri yra Saugaus eismo komisijos pirmininkė. Komisija, kurios galimai padarytus procesinius pažeidimus prašome ištirti, išnagrinėjo galimai padarytus pačios komisijos pažeidimus bei nutarė nekeisti anksčiau priimto sprendimo dėl leidimo pastatyti Kelio ženklą, pažeidžiančio A mokyklos bendruomenės naudojimosi servitutine aikšte teises.“

3. Pareiškėjas Seimo kontrolierės prašo: „Prašytume išnagrinėti Savivaldybės administracijos darbą reaguojant į A mokyklos kreipimąsi dėl Komisijos galimų procedūrinių pažeidimų ir prašymo atšaukti priimtą sprendimą dėl leidimo pastatyti kelio ženklą Nr. 540 „Zona, kurioje draudžiama stovėti“ ir nustatyti, ar Savivaldybės administracijos darbe nėra burokratizmo ir piktnaudžiavimo požymių.“

4. Skundo tyrimui pateikti dokumentai, iš kurių nustatyta, kad:

4.1. Pareiškėjas 2019-01-23 raštu kreipėsi į buvusius merą ir Savivaldybės administracijos direktorių (raštas adresuotas ir Saugaus eismo komisijai), prašydamas „išnagrinėti, ar nebuvo pažeistos Komisijos darbo organizavimo bei veiklos procedūros, ir panaikinti priimtą sprendimą dėl leidimo pastatyti kelio ženklą Nr. 540 „Zona, kurioje draudžiama stovėti“, kadangi, mūsų nuomone, priimtas neteisėtas sprendimas pažeidžia A mokyklos bendruomenės teises. Į Komisiją oficialiai nesikreipė nė viena aikštele besinaudojanti įstaiga: nei B mokykla, nei A mokykla. A mokyklos bendruomenės nuomonės nebuvo atsiklausta, mokykla nebuvo informuota nei apie tokio klausimo svarstymą, nei apie priimtą sprendimą [...]“;

4.2. Savivaldybės Miesto ūkio skyriaus vedėja 2019-02-15 raštu atsakė, kad „Jūsų prašymą išnagrinėjo Komisija. Siunčiame posėdžio, įvykusio 2019-02-08, protokolo [...] išrašą.“

Rašte išaiškinta atsakymo apskundimo tvarka.

TYRIMAS IR IŠVADOS

5. Seimo kontrolierė, siekdama išsiaiškinti Pareiškėjo nurodytas aplinkybes, kreipėsi į Savivaldybę, prašydama pateikti paaiškinimus dėl Skundo teiginių bei atsakyti į Seimo kontrolierės klausimus.

Tyrimui reikšmingos faktinės aplinkybės

6. *Savivaldybė* Seimo kontrolierę informavo, pateikė dokumentus bei paaiškinimus, iš kurių nustatyta:

6.1. „Konfliktinė situacija tarp Pareiškėjo ir buvusios C mokyklos (dabar – B mokyklos C filialas, toliau – C mokykla) direktoriaus [*pavardė žinoma*] tęsiasi jau keletą metų. Abiejų įstaigų teritorijos ribojasi, aikštelė yra C mokyklos teritorijoje, tačiau joje yra suformuotas servitutas, dėl kurio ir vyksta tarpusavio nesutarimai.“

6.2. „Per keletą metų į Savivaldybės administraciją arba į Saugaus eismo komisiją abiejų mokyklų direktoriai yra kreipęsi po keletą kartų, problema dėl aikštelės naudojimo buvo sprendžiama ir vykstant į vietą, bendraujant su abiejų įstaigų direktoriais. Atkreipiame dėmesį į tai, kad C mokykla yra iš dviejų atskirų pastatų, ir abiejuose vyksta veikla, mokiniai ugdymo metu tarp jų juda ir minėta aikštelė yra naudojama kaip mokyklos kiemas. Be to, C mokykloje mokosi neįgalių asmenų, kurie laisvalaikį laiką leidžia mokyklos teritorijoje.“

6.3. „Pareiškėjas savo ankstesnes pretenzijas motyvavo tuo, kad prie A mokyklos nėra privažiavimo, todėl šiai mokyklai reikalinga naudotis aikštele. O C mokyklos direktorius problemą matė ne dėl to, kad kartais kas nors būdavo atvežama į A mokyklą, bet kad aikštelėje buvo paliekami automobiliai stovėti visai darbo dienai ir tuo metu moksleiviai negalėdavo tinkamai naudotis kiemu, nes tarp automobilių jiems nesaugu.“

6.4. „Savivaldybės administracija 2016 m. rudenį, siekdama sumažinti konfliktinę situaciją, įrengė atskirą privažiavimą prie A mokyklos nuo <...> gatvės, kuris atveda tiesiai prie anksčiau įrengtos rampos ir yra patogus ir mokyklos lankytojams, ir aptarnavimui, be to, esant reikalui įstaigos aptarnavimo tikslais (nes neįgaliems asmenims tai nėra pritaikyta) galima naudotis ir servitutiniu įvažiavimu.“

6.5. „Saugaus eismo komisijos sprendimu pagal šiuo metu galiojančius kelio ženklus į aikštelę galima įvažiuoti atvežant asmenis arba prekes, išleidus keleivius arba iškrovus prekes, automobiliai turi išvažiuoti iš aikštelės ir būti palikti stovėti <...> gatvėje specialiai šiam tikslui Savivaldybės įrengtose stovėjimo vietose. Iki šio sprendimo konfliktas kildavo dėl aikštelėje paliekamų automobilių, tokiu atveju A amatų mokyklos moksleiviai negalėdavo saugiai naudotis kiemo teritorija.“

6.6. „Prašymai dėl aikštelės naudojimo tvarkos Saugaus eismo komisijoje nuo 2013 m.

buvo svarstyti 8 kartus (2013-10-28 C mokyklos [toliau vadinama ir – C] direktoriaus raštas Nr. VII-199 dėl C aikštelės, Pareiškėjo 2014-01-07 raštas Nr. 1S-9 dėl stovėjimo aikštelės, Pareiškėjo 2014-01-27 raštas Nr. LS-21, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolieriaus 2014-04-01 raštu Nr. 4D-2014/2-431/3D-924 persiūstas Pareiškėjo skundas dėl eismo organizavimo automobilių stovėjimo aikštelėje prie <...> (C mokykla), C mokyklos direktoriaus 2014-06-16 raštas Nr. VII-122, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolieriaus 2014-06-27 raštu Nr. 4D-2014/2-896/3D-1844 persiūstas C mokyklos direktoriaus skundas dėl naudojimosi mokyklos aikštele, C mokyklos direktoriaus 2017-03-27 prašymas dėl kelio ženklų įrengimo aikštelėje, C mokyklos direktoriaus 2018-09-12 žodinis prašymas įstaigos naudojamoje kiemo aikštelėje pastatyti kelio ženklą „Stovėti draudžiama“. Paskutinis ir dabar galiojantis Saugaus eismo komisijos sprendimas dėl C mokyklos kiemo aikštelės naudojimo tvarkos – leisti kiemo aikštelėje pastatyti kelio ženklą Nr. 540 „Zona, kurioje draudžiama stovėti“ – priimtas 2018-10-24 posėdyje. Prašymą pateikė C mokyklos direktorius.“

6.7. „Priimtas sprendimas nesukėlė jokių nepatogumų nei C mokyklos, nei A mokyklos bendruomenėms, nes nesumažino galimybių, esant poreikiui, naudotis aikštele, t. y. atvežti ar išvežti keleivius ar krovinius, tačiau labai pagerino saugumą ir patogumą įstaigos lankytojams, nes, aikštelės neužstačius automobiliais, ja, kaip laisvalaikio erdve, naudojasi įstaigų lankytojai.“

6.8. „Teikiant prašymą apriboti stovėjimą buvo atkreiptas komisijos narių dėmesys į tai, kad tarp C mokyklos lankytojų yra nemaža dalis turinčių protinę ar / ir fizinę negalią, todėl, kai aikštelėje stovi palikti automobiliai, jiems yra nesaugu, be to, yra ribojama jų veikla lauke ir dėl galimo paliktų automobilių netyčinio apgadinimo (pvz., apibraižymo). Abiejų įstaigų darbuotojams yra įrengtos atskiros stovėjimo vietos, nuo kurių palikus automobilį ateiti iki įstaigos durų yra apie 40 metrų.“

6.9. „Kadangi klausimas buvo nagrinėjamas ne pirmą kartą, abiejų mokyklų bendruomenės situaciją žinojo. [...] minėta aikštelė yra C mokyklos teritorijoje, įstaigų lankytojai ar jų tėvai (globėjai) ja nesinaudojo ir jiems tai nebuvo aktualu, o būtent C mokyklos lankytojams aikštelė ir buvo reikalinga laisvalaikio leidimui lauke. Priimtas sprendimas A mokyklos bendruomenei nepamažino galybės esant reikalui naudotis aikštele, tačiau labai sumažino po aikštelę važinėjančių automobilių skaičių, nes didžioji dalis jų įvažiuodavo tik tam, kad būtų palikti stovėti, ir tuo pačiu padidino patogumą ir saugumą C mokyklos auklėtiniams (tarp jų, ir turintiems protinę ir / ar fizinę negalią), kuriems lauke yra sukurta įvairių veiklų, o A mokyklos veiklai tai neturėjo jokios įtakos.“

6.10. „A mokyklos ne tik buvo klausama, bet, kaip aukščiau minėta, A mokyklos reikmėms buvo specialiai įrengtas atskiras patogus privažiavimas nuo gatvės, tuo pačiu sudarant galimybę neįgaliesiems patekti į įstaigą, ko nebuvo anksčiau, taip pat įrengtos automobilių stovėjimo vietos, skirtos būtent šiai įstaigai.“

6.11. „Savivaldybėje nebuvo gauta jokių kitų skundų dėl aikštelės naudojimo, išskyrus pačių įstaigų direktorių. Pakartotinai atkreipiame dėmesį, kad aikštelė yra C įstaigos teritorijoje ir pašaliniai asmenys ja nesinaudojo ir nesinaudoja.“

6.12. „Abiejų mokyklų bendruomenėms ne tik buvo pasiūlytos kitos stovėjimo vietos, bet Saugaus eismo komisijos sprendimu jos buvo ir įrengtos šalia abiejų mokyklų. Papildomai A mokyklai, kad būtų kuo mažesnis eismas minėtos aikštelės teritorijoje ir būtų saugiau mokiniams, buvo įrengtas atskiras privažiavimas prie įstaigos, skirtas universaliems poreikiams, taip pat ir neįgaliesiems, o prie C mokyklos buvo įrengta vieta neįgaliejių autobusui sustoti bei įlaipinti ir išlaipinti fizinę negalią turinčius keleivius.“

6.13. „Pareiškėjo 2019-01-23 raštas Savivaldybės administracijos Miesto ūkio skyriuje buvo gautas 2019-01-23. Miesto ūkio skyriaus vedėja 2019-01-23 nukreipė raštą nagrinėti Saugaus eismo komisijai, nes situacija susijusi su anksčiau priimtais komisijos sprendimais, be to, vadovaujantis Saugaus eismo komisijos nuostatų, patvirtintų Savivaldybės administracijos direktoriaus 2008-11-24 įsakymu Nr. DV-S35, II skirsnio, viena iš komisijos funkcijų yra spręsti autotransporto stovėjimo aikštelių klausimus.“

6.14. „2019-02-15 posėdžio metu raštą dėl galimai neteisėto Saugaus eismo komisijos sprendimo išnagrinėjo Saugaus eismo komisija.“

6.15. „Pareiškėjui asmeniškai atsakymas siųstas nebuvo, nes ne jis buvo kreipėsi, o teritorijos, kurioje yra aikštelė, valdytojas. Padaryti pakeitimai nepakeitė A mokyklos bendruomenės teisių naudotis šia aikštele, t. y. į aikštelę jie gali įvažiuoti, atvežti ar išvežti keleivius ar krovinius. Komisijos protokolai, kaip ir kiti Saugaus eismo komisijos protokolai, yra viešiniami Savivaldybės interneto portale www.alytus.lt. ir buvo paskelbtas viešai.“

6.16. „Pareiškėjo skundas buvo išnagrinėtas ir atsakyta taip, kaip tai reglamentuoja teisės aktai, t. y, vadovaujantis Saugaus eismo komisijos nuostatų, patvirtintų Savivaldybės administracijos direktoriaus [...], II skirsniu, viena iš komisijos funkcijų yra spręsti autotransporto stovėjimo aikštelių klausimus, todėl raštas buvo nukreiptas nagrinėti Saugaus eismo komisijai. Kadangi raštą išnagrinėjo Saugaus eismo komisija, vadovaujantis minėtų nuostatų 9.5 punktu, Saugaus eismo komisijos pirmininkas ir sekretorius pasirašo komisijos posėdžių protokolus, komisijos pirmininkei [*pavardė žinoma*] ir sekretoriui [*pavardė žinoma*] pasirašius ir užregistravus protokolą, Miesto ūkio skyriaus vyr. specialistas (Saugaus eismo komisijos sekretorius) [...] parengė nagrinėjamo klausimo protokolo išrašą kartu su lydraščiu Pareiškėjui, lydraštį pasirašė Miesto ūkio skyriaus vedėja [...], dokumentas buvo registruotas ir išsiųstas Pareiškėjui.“

6.17. „C mokyklos direktoriaus žodinis prašymas 2018 m. rudenį nebuvo nagrinėjamas skubos tvarka, nes Savivaldybės administracijos direktorius užduotį nagrinėti minėtą prašymą Miesto ūkio skyriui nukreipė 2018-09-12, o Saugaus eismo komisijos posėdis, kuriame buvo svarstomas prašymas, įvyko 2018-10-24.“

6.18. „Paskutinį atvejį Saugaus eismo komisija nagrinėjo gavusi žodinį C mokyklos direktoriaus prašymą įstaigos naudojamoje kiemo aikštelėje įrengti kelio ženklą „Stovėti draudžiama“. Procesinių pažeidimų komisija nepadarė, nes Savivaldybės administracijos direktoriaus 2008 m. lapkričio 24 d. įsakymu Nr. DV-835 patvirtintuose Saugaus eismo komisijos nuostatuose prašymų Saugaus eismo komisijai pateikimo tvarka neregamentuota, todėl komisija nagrinėja visus ne anoniminius prašymus, gautus raštu, el. paštu, žodžiu, taip pat pastebėtą informaciją internetinėse svetainėse, žiniasklaidoje, be to, nagrinėja klausimus, keliamus komisijos narių iniciatyva.“

6.19. Iš pateiktų dokumentų nustatyta:

6.19.1. Saugaus eismo komisijos protokolinis **2018-10-31** sprendimas Nr. KPPT-384 (posėdis vyko **2018-10-24**): „Darbotvarkė: Pareiškėjų prašymų nagrinėjimas. 4. Svarstyta: C [*mokyklos*] direktoriaus prašymas uždrausti automobilių stovėjimą mokyklai priklausančioje kiemo aikštelėje. Nutarta. Leisti kiemo aikštelėje pastatyti kelio ženklą Nr. 540 „Zona, kurioje draudžiama stovėti“;

6.19.2. Saugaus eismo komisijos protokolinis **2019-02-15** sprendimas Nr. KPPT-48 (posėdis vyko **2019-02-08**): „Darbotvarkė: Pareiškėjų prašymų nagrinėjimas. 9. Svarstyta: A mokyklos direktoriaus prašymas panaikinti Saugaus eismo komisijos 2018-10-31 posėdžio metu priimtą sprendimą, leidžiantį pastatyti kelio ženklą Nr. 540 „Zona, kurioje draudžiama stovėti“ automobilių stovėjimo aikštelėje [...]. Nutarta: **Nekeisti 2018-11-24** posėdžio metu priimto sprendimo, nes kelio ženklas Nr. 540 „Zona, kurioje draudžiama stovėti“ A mokyklos bendruomenei nedraudžia įvažiuoti į aikštelę, išlaipinti (įlaipinti) keleivius arba išsikrauti (pasikrauti) reikalingus daiktus. [...].“

Tyrimui reikšmingos teisės aktų nuostatos

7. Lietuvos Respublikos įstatymai ir kiti teisės aktai

7.1. *Vietos savivaldos įstatyme* (VSI) reglamentuojama:

7.1.1. *3 straipsnis* – „11. **Savivaldybės bendruomenė** – savivaldybės nuolatiniai gyventojai, bendrais viešaisiais poreikiais, interesais ir savivaldos teisiniais santykiais susieti su savivaldybės taryba ir kitais viešojo administravimo funkcijas atliekančiais savivaldybės

subjektais. [...].“

7.1.2. 4 *straipsnis* – „1. Pagrindiniai principai, kuriais grindžiama vietos savivalda, yra: 8) *bendruomenės ir atskirų savivaldybės gyventojų interesų derinimo*. Savivaldybės institucijų priimti sprendimai bendruomenės interesais neturi pažeisti įstatymų garantuotų atskirų gyventojų teisių; [...] 12) *reagavimo į savivaldybės gyventojų nuomonę*. Savivaldybės gyventojai ar jų atstovai turi teisę susipažinti su savivaldybės institucijų sprendimų projektais ir priimtais sprendimais, gauti viešus ir motyvuotus atsakymus į pareikštą nuomonę apie savivaldybės institucijų ir kitų savivaldybės viešojo administravimo subjektų ar atskirų valstybės tarnautojų darbą; [...].“

7.1.3. 6 *straipsnio 1 dalis* – „[...] viena iš savarankiškųjų savivaldybių funkcijų yra: [...] 32) [...] ir saugaus eismo organizavimas; [...].“

7.2. *Saugaus eismo automobilių keliais įstatyme (SEAKI) reglamentuojama:*

7.2.1. 4 *straipsnis* – „Eismo saugumo užtikrinimo principai yra: [...] 3) asmens, visuomenės ir valstybės interesų įvertinimas ir derinimas užtikrinant saugų eismą.“

7.2.2. 10 *straipsnis* – „8. Užtikrindamas eismo saugumą, savivaldybės administracijos direktorius: 1) vadovaudamasis Valstybine eismo saugumo programa, tvirtina savivaldybės eismo saugumo programą; 2) iš savivaldybės administravimo subjektų ir valstybinio administravimo subjektų savivaldybėje, nevyriausybinių organizacijų atstovų sudaro savivaldybės eismo saugumo komisiją, tvirtina jos nuostatus. Savivaldybės pagrįstu prašymu valstybinio administravimo subjektai turi deleguoti atstovus į savivaldybės saugaus eismo komisiją; 3) sprendžia eismo organizavimo klausimus miestų ir kaimų gyvenamosiose vietovėse, vietinės reikšmės keliuose; 4) rūpinasi vietinės reikšmės kelių ir gatvių priežiūra, transporto infrastruktūros objektų projektavimu, statyba, gatvių tiesimu, taisymu ir rekonstravimu, organizuoja kelių saugumo audito, poveikio kelio saugumui vertinimo, kelių saugumo patikrinimo, didelio avaringumo ruožų ir saugumo lygio nustatymo kelių tinkle atlikimą vietinės reikšmės keliuose ir gatvėse, organizuoja medicinos pagalbos teikimą eismo įvykiuose nukentėjusiems asmenims; [...] 6) atlieka kitas funkcijas, susijusias su eismo saugumo užtikrinimu savivaldybės teritorijoje. [...].“

7.3. *Viešojo administravimo įstatyme (VAI) reglamentuojama:*

7.3.1. 2 *straipsnis* – „14. **Prašymas** – su asmens teisių ar teisėtų interesų pažeidimu nesusijęs asmens *kreipimasis* į viešojo administravimo subjektą prašant suteikti administracinę paslaugą, priimti administracinį sprendimą arba atlikti kitus teisės aktuose nustatytus veiksmus. 15. **Skundas** – asmens rašytinis kreipimasis į viešojo administravimo subjektą, kuriame nurodoma, kad yra pažeistos jo teisės ar teisėti interesai, ir prašoma juos apginti.“

7.3.2. 8 *straipsnis* – „2. Individualiame administraciniame akte turi būti aiškiai suformuluotos nustatytos arba suteikiamos teisės ir pareigos ir nurodyta akto apskundimo tvarka. [...]. 4. Kiekvienam asmeniui, kuriam individualus administracinis aktas yra skirtas arba kurio teisėms ir pareigoms šis individualus administracinis aktas turi tiesioginį poveikį, ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo šio akto priėmimo raštu pranešama apie individualaus administracinio akto priėmimą, kartu pridodant individualaus administracinio akto teisės aktų nustatyta tvarka patvirtintą kopiją, jeigu kiti įstatymai nenustato kitaip. Kai individualus administracinis aktas priimamas naudojantis valstybės informacinėmis sistemomis, vietoj individualaus administracinio akto teisės aktų nustatyta tvarka patvirtintos kopijos gali būti pridodamas individualaus administracinio akto išrašas.“

7.3.3. 14 *straipsnis* – „1. Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklės tvirtina Vyriausybė.“

7.4. *Vyriausybės 2007-08-22 nutarimu Nr. 875 patvirtintose Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklėse (2017-11-15 nutarimo Nr. 93 redakcija, galiojanti nuo 2017-11-23) (toliau vadinama – Prašymų nagrinėjimo taisyklės) nustatyta:*

„35. **Atsakymai į prašymus parengiami atsižvelgiant į jo turinį:** 35.1. į prašymą suteikti administracinę paslaugą – išduoti dokumentą, jo kopiją, nuorašą ar išrašą, patvirtinantį tam tikrą

juridinių faktą, – atsakoma suteikiant prašomą administracinę paslaugą arba nurodomos atsisakymo tai padaryti priežastys; 35.2. į prašymą pateikti institucijos turimą informaciją atsakoma pateikiant prašomą informaciją Lietuvos Respublikos teisės gauti informaciją iš valstybės ar savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymo nustatyta tvarka arba nurodomos atsisakymo tai padaryti priežastys; 35.3. į prašymą priimti administracinį sprendimą – atsakoma pateikiant atitinkamo priimto dokumento kopiją, išrašą ar nuorašą arba nurodomos atsisakymo tai padaryti priežastys; 35.4. į kitus prašymus – atsakoma laisva forma arba nurodomos atsisakymo tai padaryti priežastys. 36. Prašymą nagrinėjusi institucija, pati pastebėjusi ar gavusi pagrįstą asmens kreipimąsi dėl atsakyme esančių spausdinimo, skaičiavimo ar faktinių duomenų klaidų, ne vėliau kaip per 2 darbo dienas nuo klaidos paaiškėjimo arba asmens kreipimosi dienos jas ištaiso ir pateikia asmeniui ištaisyta atsakymą arba praneša jam, kodėl klaidos nebuvo taisomos. 37. Į skundus atsakoma laikantis Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatyme nustatytos tvarkos. 38. Atsakyme, kuriame nurodomos atsisakymo suteikti prašomą administracinę paslaugą, informaciją, priimti administracinį sprendimą priežastys, arba institucijos siunčiamame pranešime apie asmens prašymo ar skundo nenagrinėjimo priežastis asmuo ar jo atstovas turi būti informuojamas apie tokio atsakymo apskundimo tvarką, nurodant institucijos (-ų), kuriai (-ioms) gali būti paduotas skundas, pavadinimą (-aus) ir adresą (-us), taip pat terminą (-us), per kurį (-iuos) gali būti pateiktas skundas. Persiunčiant prašymą ar skundą nagrinėti kitai kompetentingai institucijai ir informuojant apie tai asmenį ar jo atstovą, pranešime asmeniui nurodyti minėtos apskundimo tvarkos nereikia.“

7.5. *Alytaus miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2008-11-24 įsakymu Nr. DV-835 patvirtintuose Saugaus eismo komisijos nuostatuose* (Nuostatai) reglamentuojama:

„4. Komisija vykdo šias funkcijas: 4.1. sprendžia eismo reguliavimo klausimus: [...]; 4.2. teikia pasiūlymus dėl saugaus eismo valdymo sistemų kūrimo ir techninių eismo reguliavimo priemonių įrengimo, priežiūros bei tobulinimo; 4.3. sprendžia autotransporto stovėjimo aikštelių klausimus; 4.4. rengia priemonių eismo saugumui didinti ir eismo sąlygoms gerinti programas; 4.5. analizuoja eismo saugumo būklę mieste, koordinuoja visų eismo saugumu suinteresuotų įstaigų bei organizacijų darbą; 4.6. rūpinasi, kad būtų vykdomos valstybinės saugumo programos; 4.7. organizuoja eismo saugumo agitaciją ir propagandą, rūpinasi saugaus eismo kompanijų sėkmingu organizavimu; 4.8. pagal savo kompetenciją dalyvauja rengiant mokymo, agitacines ir kitas šviečiamąsias eismo saugumo priemones; 4.9. padeda eismo saugumu suinteresuotoms valstybės institucijoms įgyvendinti jų uždavinius; 4.10. teikia pasiūlymus Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos Saugaus eismo komisijai dėl eismo saugumo programų ir priemonių eismo saugumui gerinti įgyvendinimo; 4.11. bendradarbiauja dėl eismo saugumo su atitinkamomis valstybinėmis institucijomis; 4.12. sprendžia kitus su eismo saugumu susijusius klausimus. [...]. 8. Komisijai vadovauja ir jos darbą organizuoja komisijos pirmininkas, jam nesant - komisijos pirmininko pavaduotojas. 10. Komisijos posėdžiai šaukiami ne rečiau kaip kartą per mėnesį arba prireikus (atsiradus reikalui). 11. Komisijos posėdis laikomas teisėtu, jeigu jame dalyvauja daugiau kaip pusė komisijos narių. Komisijos sprendimai priimami atviru balsavimu posėdyje visų dalyvaujančių komisijos narių balsų dauguma. Balsams pasiskirsčius po lygiai, sprendimą lemia komisijos pirmininko balsas. 12. Posėdžio metu priimami sprendimai įrašomi į komisijos posėdžio protokolą. Posėdžių protokolai įforminami pagal Dokumentų rengimo taisykles, juos pasirašo komisijos pirmininkas ir sekretorius. **Protokolų išrašai įteikiami komisijos nariams ir suinteresuotoms institucijoms.** [...]. 15. Komisiją ūkiškai ir techniškai aptarnauja Alytaus miesto savivaldybės administracija.“

Tyrimui reikšminga teismų praktika

8. Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo (Konstitucinis Teismas) praktika:

8.1. *2004-12-13 nutarime, priimtame byloje Nr. 51/01-26/02-19/03-22/03-26/03-27/03*, Konstitucinis Teismas konstatavo:

„[...] Valstybės tarnyba turi veikti paklusdama tik Konstitucijai ir teisei. Kiekviena

valstybės ar savivaldybės institucija, per kurią vykdomos valstybės funkcijos, **kiekvienas valstybės tarnautojas turi paisyti teisėtumo reikalavimų**. [...]“;

8.2. 2002-12-24 nutarime, be kita ko, *Konstitucinis Teismas yra konstatavęs*:

„Pagal Konstituciją vietos savivalda – tai įstatymo numatytų valstybės teritorijos administracinių vienetų bendruomenių [...], kurias sudaro šių vienetų nuolatiniai gyventojai [...], savitvarka ir savaveiksmiškumas pagal Konstitucijos ir įstatymų apibrėžtą kompetenciją [...]. Konstitucijoje vietos savivalda įtvirtinta kaip savaveiksmiškumo pagrindais veikianti vietinė viešojo administravimo sistema, kuri tiesiogiai nėra pavaldi valstybės valdžios institucijoms [...].

Pagal Konstituciją negalima nustatyti tokio teisinio reguliavimo, kuriuo būtų paneigiama galimybė savivaldybėms įgyvendinti savo kompetenciją, tiesiogiai įtvirtintą Konstitucijoje. Jeigu Konstitucijoje ar įstatymuose tam tikros *funkcijos yra priskirtos savivaldybėms, tai savivaldybės ir vykdo šias funkcijas ta apimtimi, kuria šios yra joms priskirtos*. Tai reiškia, kad tam tikra dalis savivaldybių kompetencijos turi būti įgyvendinama tiesiogiai, kad savivaldybių tarybų sprendimų, priimtų neperžengiant jų kompetencijos ribų, įgyvendinimas neturi būti saistomas kurių nors valstybės institucijų ar pareigūnų sprendimų (leidimų, sutikimų ir pan.). Tačiau pabrėžtina, kad ir tos funkcijos, kurios priklauso išimtinai savivaldybėms, yra reglamentuojamos įstatymais. Nė viena iš šių funkcijų nereiškia, kad savivaldybės atitinkamoje srityje yra absoliučiai savarankiškos. [...]“

9. Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (LVAT) praktika:

9.1. 2012-03-01 nutartis administracinėje byloje Nr. A⁵⁰²-1605/2012) – „[...] Lietuvos Respublikos Konstitucija įtvirtina atsakingo valdymo (gero administravimo) principą (Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo 1999-05-11, 2004-12-13 nutarimai, 2004-11-05 išvada). **Vienas iš gero administravimo principų yra konstitucinė nuostata, kad visos valdžios įstaigos tarnauja žmonėms** (Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2005-05-31 nutartis administracinėje byloje Nr. A¹⁰-655/2005). VAĮ [Viešojo administravimo įstatymas] 1 straipsnyje, apibrėžiančiame aptariamo įstatymo paskirtį, nustatyta, jog šis įstatymas sudaro prielaidas įgyvendinti Lietuvos Respublikos Konstitucijos nuostatą, kad visos valdžios įstaigos tarnauja žmonėms; nustato viešojo administravimo principus, viešojo administravimo sritis, viešojo administravimo subjektų sistemą ir administracinės procedūros organizavimo pagrindus; garantuoja asmenų teisę apskusti viešojo administravimo subjektų veiksmus, neveikimą ar administracinius sprendimus, taip pat **teisę į įstatymais pagrįstą ir objektyvų asmenų prašymų, skundų ir pranešimų nagrinėjimą**; įtvirtina kitas asmenų ir viešojo administravimo subjektų teises ir pareigas viešojo administravimo srityje. VAĮ 3 straipsnyje nurodyta, kad viešojo administravimo subjektai savo veikloje vadovaujasi įstatymo viršenybės, objektyvumo, proporcingumo, nepiktnaudžiavimo valdžia, efektyvumo, subsidarumo ir kitais šioje įstatymo normoje išvardytais principais. Tai reiškia, jog kiekviena viešojo administravimo institucija yra saistoma bendrųjų, be kita ko, konstitucinių teisės principų (teisinės valstybės, valdžios įstaigos tarnauja žmonėms, teisės viršenybės, draudimo diskriminuoti, asmenų lygybės prieš įstatymą, proporcingumo ir kt.) bei **gero administravimo, atsakingo valdymo principų (teisėtumo, objektyvumo, nepiktnaudžiavimo valdžia, skaidrumo** ir kt.)“;

9.2. 2010-12-06 nutartis administracinėje byloje Nr. A¹⁴⁶-1135/2010 – „Viešojo administravimo subjektas individualų administracinių aktų turi pagrįsti objektyviais duomenimis (faktais) ir teisės aktų normomis (VAĮ 8 str. 1 d.). [...] konstitucinis valstybės įstaigų paskirties tarnauti žmonėms principas (Konstitucijos 5 str. 3 d.) suponuoja jų pareigą užtikrinti palankiausią žmogaus teisių įgyvendinimo režimą ir ginti bei saugoti šias teises, pačioms jų nepažeisti. Ši konstitucinė nuostata perkelta į VAĮ. Spręsdamas įstatymo leidėjo pavestus uždavinius viešojo administravimo subjektas turi veikti taip, kad tie uždaviniai būtų įgyvendinti laiku, laikantis efektyvumo, objektyvumo, nepiktnaudžiavimo valdžia ir kitų viešojo administravimo principų.“

Tyrimo išvados

10. Atsižvelgiant į tyrimo metu nustatytas aplinkybes, teisinį reglamentavimą ir teismų

praktiką, pažymima:

10.1. Pagal Seimo kontrolierių įstatymo 12 straipsnio 1 dalį Seimo kontrolieriai tiria pareiškėjų skundus dėl pareigūnų piktnaudžiavimo, biurokratizmo ar kitaip pažeidžiamų žmogaus teisių ir laisvių viešojo administravimo srityje (pavyzdžiui, institucijai (pareigūnams) nustatyta tvarka nepateikus atsakymo į kreipimąsi raštu, nepagrįstai ar nemotyvuotai atsisakant spręsti rūpinimą klausimą ar pateikti paaiškinimus, papildomą informaciją, dokumentus, nenurodant priimto sprendimo apskundimo tvarkos ir pan.). Tačiau Seimo kontrolieriai nėra įgaliojami nagrinėti ginčų dėl teisės viešojo administravimo srityje. Vadovaujantis Administracinių bylų teisenos įstatymo 3 straipsniu, viešojo administravimo srities ginčus sprendžia administraciniai teismai.

Savivaldybės Saugaus eismo komisijos 2018 m. spalio 31 d. protokolinis sprendimas leisti kiemo aikštelėje pastatyti kelio ženklą Nr. 540 „Zona, kurioje draudžiama stovėti“ ir 2019 m. vasario 15 d. protokolinis sprendimas nekeisti 2018 m. lapkričio 24 d. posėdyje priimto sprendimo yra individualūs administraciniai aktai, kurie gali būti skundžiami administraciniam teismui Administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka, o Pareiškėjo nurodytos aplinkybės (galimai padaryti procedūriniai pažeidimai: klausimo dėl aikštelės naudojimo svarstymas Saugaus eismo komisijoje be raštiško prašymo bei kitų dokumentų, klausimo nagrinėjimas skubos tvarka ir pan.), kuriomis grindžiami teiginiai dėl netinkamų Savivaldybės saugaus eismo komisijos sprendimų, galėtų būti įrodinėjimo dalykas. Taigi, šio tyrimo metu nebus vertinama minėtų Saugaus eismo komisijos sprendimų pagrįstumas ir teisėtumas. Pareiškėjas turi teisę juos teisės aktais nustatyta tvarka skųsti teismui.

10.2. Vietos savivaldos įstatymo 3 straipsnio 11 dalimi nustatyta, kad savivaldybės bendruomenė (savivaldybės nuolatiniai gyventojai) yra bendrais viešaisiais poreikiais ir interesais susieti su viešojo administravimo funkcijas atliekančiais savivaldybės subjektais (pažymos 7.1 punktas).

Atsižvelgiant į VSI 4 straipsnyje įtvirtintus pagrindinius principus, kuriais grindžiama vietos savivalda, savivaldybės institucijos turi užtikrinti galimybę savivaldybės gyventojams dalyvauti tvarkant viešuosius savivaldybės reikalus, *reaguoti į Savivaldybės gyventojų nuomonę.* Pažymėtina, jog, įgyvendinant šio teisės akto 4 straipsnio 1 dalies 8 punkte įtvirtintą *bendruomenės ir atskirų savivaldybės gyventojų interesų derinimo* principą, *Savivaldybei įtvirtinta pareiga užtikrinti, kad jos institucijų priimti sprendimai bendruomenės interesais nepažeistų įstatymų garantuotų atskirų gyventojų teisių* (pažymos 7.1 punktas), be kita ko, ir neįgaliųjų viešojo gyvenimo bei veiklos sąlygų ir galimybių laisvai judėti, naudotis visuomenėje teikiamomis paslaugomis, bendrauti ir dalyvauti visose visuomenės gyvenimo srityse.

VSI 6 straipsnio 1 dalimi numatyta, kad *viena iš savarankiškųjų savivaldybės funkcijų yra saugaus eismo organizavimas* (pažymos 7.1 punktas);

10.3. SEAKĮ įstatymo 4 straipsnyje įtvirtinti pagrindiniai eismo saugumo užtikrinimo principai, be kita ko, numatantys pareigą *įvertinti bei derinti visuomenės ir valstybės interesus užtikrinant saugų eismą* (pažymos 7.2 punktas).

SEAKĮ 10 straipsnyje nustatyta, kad savivaldybės administracijos direktorius iš savivaldybės administravimo subjektų ir valstybinio administravimo subjektų savivaldybėje, nevyriausybinių organizacijų atstovų sudaro savivaldybės eismo saugumo komisiją, tvirtina jos nuostatus, tvirtina savivaldybės eismo saugumo programą, sprendžia eismo organizavimo klausimus miestų ir kaimų gyvenamosiose vietovėse, vietinės reikšmės keliuose, atlieka kitas funkcijas, susijusias su eismo saugumo užtikrinimu savivaldybės teritorijoje (pažymos 7.2 punktas). Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu yra patvirtinta Saugaus eismo komisija bei jos nuostatai (pažymos 7.5 punktas).

10.4. *Nagrinėjamu atveju:*

10.4.1. Pareiškėjas skundžiasi, kad Savivaldybės administracijos pareigūnai nepagrįstai nepateikė jam Saugaus eismo komisijos 2018 m. spalio 24 d. sprendimo (neinformavo apie jį), kuriuo buvo priimtas sprendimas leisti kiemo aikštelėje pastatyti kelio ženklą Nr. 540 „Zona, kurioje draudžiama stovėti“;

10.4.2. nustatyta, kad tarp A mokyklos (Pareiškėjo) ir C mokyklos direktoriaus senokai tęsiasi konfliktas dėl aikštelės naudojimo ir tęsiasi iki šiol. Klausimas dėl aikštelės naudojimo sprendžiamas nuo 2013 metų, prašymus Savivaldybei teikė tiek Pareiškėjas, tiek C mokyklos direktorius. Prašymai dėl aikštelės naudojimo tvarkos Saugaus eismo komisijoje nuo 2013 metų buvo svarstyti 8 kartus.

Komisija pagal kompetenciją (pažymos 7.5 punktas) sprendžia eismo saugumo ir eismo reguliavimo, autotransporto stovėjimo aikštelių klausimus. Taigi, vadovaujantis Nuostatais, Saugaus eismo komisija 2018 m. spalio 24 d. sprendimu leido kiemo aikštelėje pastatyti kelio ženklą Nr. 540 „Zona, kurioje draudžiama stovėti“. Tyrimu nustatyta, kad komisijos posėdžio protokolo išrašas pateiktas *tik* C mokyklos direktoriui.

Pažymėtina, kad, vadovaujantis Nuostatais (pažymos 7.5 punktas), *protokolų išrašai įteikiami komisijos nariams ir suinteresuotoms institucijoms*. Vertinant tai, kad Savivaldybės administracijai, kuri ūkiškai ir techniškai aptarnauja Saugaus eismo komisiją (pažymos 7.5 punktas), konfliktas tarp mokyklų dėl aikštelės naudojimo yra žinomas nuo 2013 metų, *Seimo kontrolierės nuomone, minėto Saugaus eismo komisijos posėdžio protokolo išrašas turėjo būti pateiktas ir Pareiškėjui (suinteresuota įstaiga), nes minėtas Komisijos sprendimas sukelia Pareiškėjui konkrečias teises ir pareigas, išaiškinant protokolinio sprendimo apskundimo tvarką*. Vadovaujantis VAĮ 8 straipsnio nuostatomis, kiekvienam asmeniui, kuriam individualus administracinis aktas yra skirtas arba kurio teisėms ir pareigoms šis individualus administracinis aktas turi tiesioginį poveikį, ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo šio akto priėmimo raštu pranešama apie individualaus administracinio akto priėmimą, kartu pridedant individualaus administracinio akto teisės aktų nustatyta tvarka patvirtintą kopiją.

Atkreiptinas dėmesys į tai, kad Saugaus eismo komisija 2019-02-08 posėdyje (2019-02-15 protokolas Nr. KPPT-48) išnagrino Pareiškėjo prašymą panaikinti 2018-10-24 posėdyje priimtą sprendimą. Saugaus eismo komisija nepakeitė sprendimo, Pareiškėjui pateikė minėto posėdžio protokolo kopiją, išaiškino apskundimo tvarką. Nepateikta informacija, ar Pareiškėjas skundė Saugaus eismo komisijos 2019-02-08 posėdyje priimtą sprendimą.

Seimo kontrolierė atkreipia dėmesį į tai, kad Saugaus eismo komisijos priimti sprendimai yra individualūs administraciniai aktai, sukliantys konkrečias teises ir pareigas ir jie gali būti skundžiami administraciniam teismui Administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka. Pažymėtina, kad Pareiškėjas Komisijos prašė panaikinti 2018-10-24 posėdyje priimtą sprendimą ir Komisija šį prašymą išnagrino, priėmė sprendimą. Kyla pagrįstas klausimas, kuo vadovaujantis Savivaldybės Saugaus eismo komisija nagrinėjo savo priimto sprendimo (individualaus administracinio akto, kuris skundžiamas teismui) panaikinimo klausimą, teisės aktuose (VSI, SEAKI, Nuostatuose) tokia teisė savivaldybių saugaus eismo komisijoms nenustatyta.

10.4.3. Seimo kontrolierė atkreipia dėmesį į Savivaldybės administracijos pareigūnų, ūkiškai ir techniškai aptarnaujančių Saugaus eismo komisiją, padarytas (ir paliktas) klaidas 2019-02-15 protokole Nr. KPPT-48 (pažymos 6.19 punktas): „Nutarta nekeisti **2018-11-24** posėdžio metu [...]“ – posėdis juk vyko 2018-10-24. Pažymėtina, kad Savivaldybės saugaus eismo komisijos 2018 m. spalio 31 d. protokolinis sprendimas ir 2019 m. vasario 15 d. protokolinis sprendimas yra individualūs administraciniai aktai, kurie gali būti skundžiami administraciniam teismui, todėl turi būti tikslūs, motyvuoti.

Atkreiptinas dėmesys į tai, kad Savivaldybės administracijos direktorius tiesiogiai ir asmeniškai atsako už įstatymų, Vyriausybės ir savivaldybės tarybos sprendimų įgyvendinimą savivaldybės teritorijoje jo kompetencijai priskirtais klausimais, organizuoja savivaldybės administracijos darbą;

10.4.4. *kadangi Nuostatai reglamentuoja Komisijos funkcijas, teises, pareigas ir darbo organizavimą, todėl siūlytina juos tikslinti:*

1) tyrimu nustatyta, kad visi asmenų skundai, prašymai, siūlymai, kuriuose keliami eismo reguliavimo, saugaus eismo valdymo klausimai (kelio ženklų, stovėjimo aikštelių įrengimas ir pan.), nukreipiami nagrinėti Saugaus eismo komisijai. Pažymėtina, kad Nuostatuose („Komisijos

funkcijos“) nėra nurodyta (reglamentuota), jog tik Saugaus eismo komisija nagrinėja asmenų (fizinių, juridinių) prašymus, skundus, pasiūlymus, visais su saugaus eismo organizavimu Alytaus mieste susijusius klausimus;

2) Nuostatuose nėra nurodyta, koku būdu (raštu, žodžiu) Saugaus eismo komisijai teikiami asmenų prašymai, skundai, siūlymai saugaus eismo klausimais. Tik Savivaldybės svetainėje („Paslaugos“) nurodoma: „Asmens prašymas pateikiamas raštu (elektroniniu būdu, asmeniui tiesiogiai atvykus į instituciją, paštu, per pasiuntinį)“.

Atkreiptinas dėmesys į tai, kad teisėkūros principais vadinami tam tikri imperatyvūs reikalavimai, keliami teisėkūroje dalyvaujantiems subjektams, siekiant sukurti vientisą, nuoseklią, darnią ir veiksmingą teisės sistemą. Pagal Teisėkūros pagrindų įstatymo nuostatas, teisėkūroje vadovaujamosi šiais principais: *pagarbos asmens teisėms ir laisvėms* – reiškiančiu, kad teisės aktų nuostatos turi užtikrinti ir negali paneigti Konstitucijoje, Europos Sąjungos teisės aktuose, Lietuvos Respublikos tarptautinėse sutartyse, Lietuvos Respublikos įstatymuose ir kituose teisės aktuose nustatytų asmens teisių ir laisvių, teisėtų interesų; *efektyvumo* – reiškiančiu, kad rengiant teisės akto projektą turi būti įvertinamos visos galimos teisinio reguliavimo alternatyvos ir pasirenkama geriausia iš jų, teisės akte turi būti įtvirtinamos veiksmingiausiai ir ekonomiškiausiai teisinio reguliavimo tikslą leisiančios pasiekti priemonės, turi būti skelbiami ir įvertinami dėl teisinio reguliavimo gauti pasiūlymai, o teisėkūros veiksmai atliekami per protingus terminus; *aiškumo* – reiškiančiu, kad teisės aktuose nustatytas teisinis reguliavimas turi būti logiškas, nuoseklus, glaustas, suprantamas, tikslus, aiškus ir nedviprasmiškas.

Konstitucinio Teismo 2004-12-13 nutarime konstatuota: „Konstitucinis teisinės valstybės principas suponuoja įvairius reikalavimus įstatymų leidėjui, kitiems teisėkūros subjektams: teisėkūros subjektai teisės aktus gali leisti tik neviršydami savo įgaliojimų; teisės aktuose nustatyti reikalavimai turi būti grindžiami bendro pobūdžio nuostatomis (teisės normomis ir principais), kurias įmanoma taikyti visiems numatytiems atitinkamų teisinių santykių subjektams; diferencijuotas teisinis reguliavimas turi būti grindžiamas tik atitinkamais teisės aktais reguliuojamų visuomeninių santykių subjektų padėties objektyviais skirtumais; kad teisinių santykių subjektai galėtų žinoti, ko iš jų reikalauja teisė, teisės normos turi būti nustatomos iš anksto, teisės aktai turi būti oficialiai skelbiami, jie turi būti vieši ir prieinami; įstatymuose ir kituose teisės aktuose nustatytas teisinis reguliavimas turi būti *aiškus, suprantamas, neprieštaringas, teisės aktu formuluotės turi būti tikslios*“;

10.4.5. pagal SEAKĮ nuostatas, savivaldybės administracijos direktorius, vadovaudamasis Valstybine eismo saugumo programa, tvirtina savivaldybės eismo saugumo programą. Pažymėtina, kad Savivaldybė nėra patvirtinusi Alytaus eismo saugumo programos.

11. Apibendrinus pateiktas išvadas, konstatuotina: Savivaldybės administracijos direktoriaus veiksmai, vykdant funkcijas, susijusias su saugaus eismo užtikrinimu Savivaldybės teritorijoje, organizuojant administracijos darbą, buvo nepakankami:

11.1 *Pareiškėjui nepagrįstai buvo nepateiktas Saugaus eismo komisijos 2018-10-24 posėdžio protokolo (protokolinio sprendimo) išrašas, tuo (dėl nežinojimo) buvo apribota Pareiškėjo teisė teisinėmis priemonėmis ginti savo (A mokyklos bendruomenės) galimai pažeistas teises;*

11.2. Komisijos Nuostatuose numatytas teisinis reguliavimas (funkcijų, darbo organizavimo, sprendimų priėmimo, apskundimo) nėra aiškus, formuluotės netikslios, todėl tikslinga juos tikslinti;

11.3. individualiuose administraciniuose aktuose (Saugaus eismo komisijos posėdžių protokolas; pažymos 10.4.3 punktas) palikta klaidų;

11.4. nepatvirtinta Savivaldybės eismo saugumo programa.

Pareiškėjo Skundas pripažintinas pagrįstu.

„Gero administravimo principas reikalauja, kad valstybės institucijos, priimdamos administracinius sprendimus, veiktų rūpestingai ir atidžiai, taip pat užtikrintų, kad administracinėje

procedūroje būtų laikomasi visų teisės aktų nuostatų (žr. Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo išplėstinės teisėjų kolegijos 2012 m. spalio 4 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A502-134/2012; 2013 m. kovo 26 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A756-708/2013).“

12. Atkreiptinas Pareiškėjo dėmesys į tai, kad:

12.1. vadovaujantis Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 5 straipsnio 1 dalimi, kiekvienas suinteresuotas asmuo turi teisę įstatymų nustatyta tvarka kreiptis į teismą, kad būtų apginta pažeista ar ginčijama jo teisė arba įstatymų saugomas interesas;

12.2. vadovaujantis Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo 15 straipsnio nuostatomis, administraciniai teismai sprendžia bylas dėl žalos, atsiradusios dėl viešojo administravimo subjektų neteisėtų veiksmų, atlyginimo (Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.271 straipsnis). Taigi, jeigu, Pareiškėjo nuomone, Savivaldybės administracijos pareigūnų neveikimu galimai buvo padaryta turtinė bei neturtinė žala, žalos nustatymo ir atlyginimo klausimas, remiantis Administracinių bylų teisenos įstatymo normomis, sprendžiamas teismo tvarka.

SEIMO KONTROLIERIAUS SPRENDIMAS

13. Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 1 punktu, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierė nusprendžia

A mokyklos direktoriaus X skundą dėl Alytaus miesto savivaldybės administracijos pareigūnų veiksmų (neveikimo) pripažinti pagrįstu.

SEIMO KONTROLIERIAUS REKOMENDACIJOS

14. Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 8, 17 punktu, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierė *Alytaus miesto savivaldybės administracijos direktoriui* rekomenduoja atkreipti dėmesį į pažymos išvadas (10–11 punktai) bei:

14.1. spręsti klausimą dėl Saugaus eismo komisijos nuostatų tikslinimo bei imtis priemonių, kad administraciniai sprendimai būtų priimami vadovaujantis teisinės valstybės principu „valdžios įstaigos tarnauja žmonėms“, teisėkūros principais, būtų aiškūs, suprantami, nepriešaringi, teisės aktų formuluotės būtų tikslios;

14.2. imtis teisinių, organizacinių priemonių, kad Saugaus eismo komisija, priimdama sprendimus, vadovautųsi galiojančių teisės aktų nuostatomis, o Savivaldybės administracijos pareigūnai, ūkiškai ir techniškai aptarnaujantys komisiją, funkcijas atliktų tinkamai.

Prašytume apie rekomendacijų nagrinėjimo rezultatus Seimo kontrolierę ir Pareiškėją informuoti Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 20 straipsnio 3 dalyje nustatyta tvarka, t. y., **ne vėliau kaip per 30 dienų nuo siūlymo (rekomendacijos) gavimo dienos.**

Seimo kontrolierė

Milda Vainiutė